

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 ♦ Tālrunis 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

13.08.2014.

Nr. 216
(prot. Nr. 28., 5.p.)

Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2014.gada 18.jūnijā saņēma elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora akciju sabiedrības „Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziņu iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS „Augstsprieguma tīkls”), 2014.gada 17.jūnija iesniegumu Nr.500310-28-285 ar lūgumu apstiprināt elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2015.gada līdz 2024.gadam. 2014.gada 21.jūlijā Regulators saņēma AS „Augstsprieguma tīkls” 2014.gada 21. jūlija iesniegumu Nr.500310-19-324 ar plāna izvērtēšanai nepieciešamo papildu informāciju, un 2014.gada 5.augustā Regulators saņēma AS „Augstsprieguma tīkls” 2014.gada 4.augusta iesniegumu Nr.500310-19-359 ar precizētu plānu (turpmāk visi iesniegumi kopā – plāns). 2014.gada 1.aprīlī Regulators saņēma AS „Augstsprieguma tīkls” iesniegumu Nr. 500310-28-149 par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāna izpildi 2013.gadā.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹ pantu Regulators nosaka pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānā iekļaujamo informāciju un plāna iesniegšanas kārtību, un katru gadu apstiprina pārvades sistēmas operatora izstrādāto plānu un uzrauga tā izpildi.
2. Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/28 „Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” (turpmāk – Noteikumi) II.sadaļa nosaka pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānā iekļaujamo informācijas apjomu un tā izvērtēšanai nepieciešamo informāciju.
3. Pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plāns ir pārvades sistēmas operatora izstrādāts plānošanas dokuments, kurā nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades sistēmas operatora objektos (turpmāk – pārvades infrastruktūra) turpmākajos 10 gados, un tas tiek pārskatīts katru gadu, ņemot vērā pārvades sistēmas operatora iesniegto atskaiti par finanšu ieguldījumiem pārvades infrastruktūrā iepriekšējā kalendārā gadā (Noteikumu 2., 7. un 14.punkts).
4. Atbilstoši Noteikumu 11.punktam Regulators, izskatot pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu, izvērtē:

- 4.1. tā atbilstību Kopienas tīkla attīstības desmit gadu plānam (turpmāk – Kopienas plāns);
- 4.2. tā atbilstību Elektroenerģijas tirgus likuma noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildei, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanai saskaņā ar Tīkla kodeksa noteiktajām prasībām;
- 4.3. nepieciešamību novērst starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošās pārvades jaudas;
- 4.4. esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumus;
- 4.5. tā atbilstību Noteikumu 6.punktā noteiktajai informācijai.
5. Saskaņā ar Noteikumu 12.punktu Regulators izvērtē un apstiprina pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu vai pieņem lēmumu par tā noraidīšanu Administratīvā procesa noteiktajā termiņā un kārtībā.
6. AS „Augstsprieguma tīkls” 2014.gada 17.jūnija iesniegumam Nr. 500310-28-285 ir pievienots AS „Augstsprieguma tīkls” valdes 2014.gada 2.jūnija lēmums Nr.35/20, ar kuru AS „Augstsprieguma tīkls” valde ir akceptējusi plānu, tā pielikumus un citus Noteikumos paredzētos dokumentus, un AS „Latvijas elektriskie tīkli” valdes 2014.gada 11.jūnija lēmums Nr.94/29, ar kuru AS „Latvijas elektriskie tīkli” valde ir saskaņojusi plāna pielikumus Nr.1, Nr.2 un Nr.3.
7. Atbilstoši Noteikumu 8.punktam Regulators trīs darba dienu laikā no plāna saņemšanas publicēja plānu savā mājaslapā internetā kopā ar paziņojumu par uzklauššanas sanāksmes rīkošanu¹. 2014.gada 3.jūlijā notika uzklauššanas sanāksme par plānu, kurā nepiedalījās neviena ieinteresētā persona (elektroenerģijas sistēmas dalībnieki), kā arī netika saņemti priekšlikumi par plānu.
8. Atbilstoši Noteikumu 10.punktam Regulators 2014.gada 10.jūlijā ar vēstuli Nr.1-2.81/2230 pieprasīja AS „Augstsprieguma tīkls” iesniegt plāna izvērtēšanai nepieciešamo papildu informāciju. Pieprasīto informāciju AS „Augstsprieguma tīkls” iesniedza ar 2014.gada 21.jūlija iesniegumu Nr.500310-19-324.
9. Ņemot vērā to, ka plāna izskatīšanai bija nepieciešams izvērtēt AS „Augstsprieguma tīkls” papildus iesniegto informāciju, Regulators, ievērojot Noteikumu 12.punktā noteikto lēmuma pieņemšanas termiņu un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu, pagarināja lēmuma par plānu izdošanas termiņu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no AS „Augstsprieguma tīkls” 2014.gada 17.jūnija iesnieguma Nr.500310-28-285 saņemšanas dienas – līdz 2014.gada 17.oktobrim.
10. Regulators, izvērtējot plānu, ņēma vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulā (EK) Nr.714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas Nr.1228/2003 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.714/2009) ietvertos nosacījumus Kopienas plāna izstrādei un prasības pārvades sistēmas operatoriem elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā, kā arī Baltijas elektroenerģijas tirgus starpvalstu savienojumu plānā (turpmāk – BEMIP) ietvertās nostādnes, ieskaitot Eiropas Komisijas, Dānijas, Vācijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas, Somijas un Zviedrijas 2009.gada 17.jūnija Saprašanās memorandu par BEMIP un BEMIP ietvertos projektus un mērķus².
11. Regulators, izvērtējot plānu, ņēma vērā arī atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17.aprīļa Regulai (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras

¹ Publicēts Regulatora mājaslapā internetā <http://www.sprk.gov.lv/lapas/izsludinatas-uzklaušanas-sanaksmes>

² Publicēts Eiropas Komisijas mājaslapā internetā http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/bemip_en.htm

pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009, pieņemtos šādus lēmumus par Eiropas Savienības kopīgu interešu projektu (turpmāk – KIP) sarakstā ietvertajiem KIP Nr.4.4.1. un Nr.4.2.1.:

11.1. Regulatora 2014.gada 9.aprīļa lēmums Nr.77 „Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam „Iekšzemes līnija posmā Ventspils, Tume un Imanta (LV)”³;

11.2. Regulatora 2014.gada 23.aprīļa lēmums Nr.90 „Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektiem „Starpsavienojums starp *Kilingi – Nõmme* (EE) un Rīgas TEC-2 apakšstaciju (LV)” un „Iekšējā līnija starp *Harku* un *Sindi* (EE)”⁴.

12. Vienlaikus Regulators, izvērtējot plānu, ņēma vērā, ka šā lēmuma konstatējošās daļas 11.punktā minētajiem KIP Eiropas Savienības līdzfinansējuma galīgais apmērs un atļauju izsniegšanas sākums būvniecības darbiem ir atkarīgs no Eiropas Komisijas lēmuma par līdzfinansējuma piešķiršanu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 11.decembra Regulas (ES) Nr.1316/2013, ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, groza Regulu (ES) Nr.913/2010 un atceļ Regulu (EK) Nr.680/2007 un Regulu (EK) Nr.67/2010 (turpmāk – CEF regula), ietvaros. Eiropas Komisija ir norādījusi šādus termiņus finansējuma lēmuma pieņemšanai⁵:

12.1. pieteikumu beigu termiņš KIP finansējuma pieprasījumam CEF regulas ietvaros ir 2014.gada 19.augusts;

12.2. lēmuma pieņemšanas par KIP finansējumu indikatīvais termiņš – 2014. gada decembris – 2015.gada janvāris;

12.3. vienošanās parakstīšanas par finansējumu konkrētajam KIP indikatīvais termiņš – no 2015.gada janvāra.

13. AS „Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes sēdē uzturēja lūgumu apstiprināt plānu.

14. AS „Latvijas elektriskie tīkli” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes sēdē izteica atbalstu plānam.

Regulators secina

1. Plāns ir sagatavots un iesniegts atbilstoši Noteikumu 2. – 6. punktam.

2. Plāns ir izstrādāts, ņemot vērā secinājumus un informāciju, kura ir ietverta novērtējuma ziņojumā (turpmāk – ziņojums)⁶, kuru pārvades sistēmas operators sagatavo atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 15.panta pirmajai daļai. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem.

2.1. Ziņojumā pārvades sistēmas operators secina, ka elektroenerģijas pārvades sistēmas atbilstībai elektroenerģijas transportēšanai un spējai nodrošināt elektroenerģijas sistēmas netraucētu funkcionēšanu, ja nedarbojas viens no sistēmas objektiem, kā arī drošai pārvades sistēmas darbībai turpmākajos gados ir jārealizē ziņojuma 4.2.punktā minētie starpvalstu

³ Publicēts Regulatora mājaslapā internetā <http://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/LemumsN077D09042014.pdf>

⁴ Publicēts Regulatora mājaslapā internetā <http://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/LemumsN090D23042014.pdf>

⁵ Publicēts Eiropas Komisijas mājaslapā internetā http://inea.ec.europa.eu/en/cef/cef_energy/apply_for_funding/cef_energy_call_for_proposals_2014.htm

⁶ Publicēts AS ”Augstsprieguma tīkls” mājaslapā internetā http://ast.lv/files/ast_files/gadaparskzinoj/PSO_ikgadejais_novertejuma_zinojums_2012.pdf

savienojuma projekti, kas atbilst plāna aprakstošās daļas 4.1.punktam, 1.pielikumam un 3. pielikuma 1. un 2.punktam.

2.2. Ziņojuma 4.3.punktā pārvades sistēmas operators secina, ka pārvades sistēmas drošumam un pietiekamībai turpmākiem gadiem bez šā lēmuma secinājumu daļas 2.1.punktā minētajiem projektiem ir nepieciešams rekonstruēt, modernizēt un attīstīt 330kV un 110kV pārvades tīklu, it īpaši vietās, kurās nevar nodrošināt n-1 kritērija izpildi. Minētais atbilst plāna aprakstošās daļas 4.2. un 4.3.punktam un 3.pielikuma 3. – 47.punktam un 144. – 146.punktam, attiecīgi paredzot tuvāko trīs gadu laikā uzsākt Krustpils un Daugavpils apakšstaciju rekonstrukciju.

3. Plāns atbilst Kopienas plānam⁷. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem.

3.1. Atbilstoši Regulas Nr.714/2009 8.panta trešajai daļai Eiropas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru tīkls (turpmāk – ENTSO-E) reizi divos gados pieņem nesaistošu Kopienas plānu. 2012.gada 5.jūlijā ENTSO – E publicēja Kopienas plānu 2012. Par Kopienas plāna 2014 projektu no 2014. gada 10. jūlija līdz 20. septembrim ir izsludinātas publiskās konsultācijas, un to plānots pieņemt līdz 2014.gada beigām.

3.2. Kopienas plānā 2012 un Kopienas plāna 2014 projektā ir ietverts Kurzemes loka projekts, kura realizācija ir uzsākta un attiecīgi pirmajiem diviem posmiem ir saņemts Eiropas Savienības līdzfinansējums. Par Kurzemes loka projekta trešā posma ieguldījumu izmaksu sadali Regulators 2014.gada 9.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.77 (skat. šā lēmuma konstatējošās daļas 11.1.punktu), kurā ir ietverts arī Kurzemes loka projekta trešā posma novērtējums un nozīme Baltijas un Eiropas vienotā elektroenerģijas tirgū.

3.3. Kopienas plānā 2012 un Kopienas plāna 2014 projektā ir ietverts Latvijas – Igaunijas (turpmāk – LV - EE) trešais starpvalstu savienojums. Par LV-EE trešā starpvalstu savienojuma ieguldījumu izmaksu sadali Regulators 2014. gada 23. aprīlī pieņēma lēmumu Nr.90 (skat. šā lēmuma konstatējošās daļas 11.2.punktu), kurā ir ietverta arī LV-EE trešā starpvalstu savienojuma novērtējums un nozīme Baltijas un Eiropas vienotā elektroenerģijas tirgū.

4. Plāns nodrošina iespēju novērst starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošās pārvades jaudas. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem.

4.1. Plāna 1.pielikumā ir ietverti projekti, kuri ir gan Kopienas plānā, gan BEMIP, kā arī Eiropas Savienības KIP sarakstā un to mērķis ir Baltijas elektroenerģijas tirgus turpmāka integrācija Eiropas Savienības elektroenerģijas tirgū, nodrošinot elektroenerģijas tirgus (biržas) efektīvu funkcionēšanu.

4.2. Plāna 1.pielikumā ietvertie projekti ir novērtēti pēc ENTSO-E kritērijiem – elektroenerģijas piegādes drošums, sociālais un ekonomiskais labums, elektroenerģijas, ko ražo no atjaunojamiem energoresursiem, integrācija, elektroenerģijas efektivitāte, CO₂ emisija, drošuma robeža, elastīgums, ietekme uz apkārtējo vidi un sociālie aspekti, caurlaides spēja.

4.3. Plāna 1.pielikumā iekļautie projekti turpmākajos 10 gados uzlabos elektroenerģijas piegādes drošumu normālos sistēmas darbības apstākļos, un to īstenošana nodrošinās sistēmas drošuma indikatoru atbilstoši ENTSO-E standartu nosacījumiem lielāku par 3+, kā arī ļaus integrēt papildu elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem, savukārt Kurzemes loka projekta realizācija veicinās zudumu samazināšanos pārvades sistēmā.

⁷ TYNDP-2012 un TYNDP-2014 projekts publicēts ENTSO-E mājaslapā internetā: <https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2012/>, un <https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/>

5. Plāns nodrošina Elektroenerģijas tirgus likuma noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildi, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanu saskaņā ar Regulatora 2013.gada 26.jūnija lēmuma Nr.1/4 „Tīkla kodekss” noteiktajām prasībām. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem.

5.1. Plānotie ieguldījumi pārvades sistēmas objektos pārvades sistēmas drošuma paaugstināšanai nodrošina, ka pārvades sistēmas objekti tiek rekonstruēti vai nomainīti, ja tie atbilst AS „Augstsprieguma tīkls” 2013.gada 15.aprīlī apstiprinātajiem „Latvijas 330/110 kV pārvades sistēmas objektu atjaunošanas un rekonstrukcijas nepieciešamības izvērtēšanas kritērijiem” (turpmāk – kritēriji):

5.1.1. kritērijos ietvertie nosacījumi ir atbilstoši, lai apturētu apakšstaciju, to 110kV sadalņu un transformatoru novecošanos, samazinātu to vidējo vecumu un nodrošinātu, ka minētajās iekārtās ir slodzei, elektroenerģijas ražotāju nominālajai jaudai un nepieciešamajam elektroenerģijas plūsmas daudzumam atbilstoša caurlaides spēja, samazinātos tehnoloģiskie traucējumi un tiktu ievērotas attiecīgās tehnoloģiskās prasības iekārtām un būvēm;

5.1.2. kritērijos ietvertie nosacījumi ir pietiekami, lai 330kV un 110kV gaisvadu elektropārvades līniju rekonstrukcija nodrošinātu to savlaicīgu nomaiņu, ieskaitot balstu nomaiņu, kā arī to atbilstošu caurlaides spēju. Plānotie ieguldījumi elektropārvades līnijās ir pietiekami, lai nodrošinātu līniju uzturēšanu darbspējīga stāvoklī un samazinātu to novecošanos, savlaicīgi veicot nokalpojušu līniju elementu nomaiņu.

5.2. Plānotie ieguldījumi elektroenerģijas lietotāju atļautās slodzes palielināšanai un ražotāju pieslēgšanai pārvades sistēmai tiek veikti atbilstoši Regulatora 2012.gada 22.februāra lēmumam Nr.1/5 „Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem” un Regulatora 2012.gada 22.februāra lēmumam Nr.1/6 „Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem”.

6. Plānā ir ietverti esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumi. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem.

6.1. Atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumu Nr.322 „Noteikumi par sistēmas operatora ikgadējo novērtējuma ziņojumu” 3.punktam elektroenerģijas sistēmas dalībnieki mēneša laikā pēc pārvades sistēmas operatora pieprasījuma saņemšanas sniedz tam ziņojuma izstrādāšanai nepieciešamo informāciju, un attiecīgi ziņojumā ietvertās prognozes ir pamats jaudu palielināšanai pārvades sistēmā. Kā norādīts šā lēmuma secinājumu daļas 2.punktā, plāns ir izstrādāts, ņemot vērā informāciju, kas ir ietverta ziņojumā.

6.2. Jaunu pieslēgumu izbūve un atļautās slodzes palielināšana tiek veikta atbilstoši Regulatora 2012.gada 22.februāra lēmumam Nr.1/5 „Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem”, Regulatora 2012.gada 22.februāra lēmumam Nr.1/6 „Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem”. Regulators nav saņēmis pārvades sistēmas lietotāju iesniegumus, kuros pārvades sistēmas lietotāji norādītu uz to, ka AS „Augstsprieguma tīkls” nav veicis jaunu pieslēgumu izbūvi vai atļautās slodzes palielināšanu, ja pārvades sistēmas lietotāji ir iesnieguši pamatotus pieprasījumus.

7. Regulators, novērtējot AS „Augstsprieguma tīkls” iesniegto informāciju atbilstoši Noteikumu 6.punktam, secina:

7.1. plāns nodrošina pārvades sistēmas pietiekamu atjaunošanu un samazina tehnoloģisko traucējumu risku;

7.2. finanšu ieguldījumi pārvades sistēmā, kuru rezultātā tiek izveidoti jauni pārvades sistēmas aktīvi, palielina elektroenerģijas pārvades sistēmas tarifu aprēķinā iekļaujamo regulējamo aktīvu bāzi. Finanšu ieguldījumu rezultātā palielināsies pārvades sistēmas drošums, tiks novērstas starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģiona, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošas pārvades jaudas.

Saskaņā ar Noteikumu 12.punktu, pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹ pantu, likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1. un 5.pantu, 6.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1. un 9.punktu un otro daļu, kā arī Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

apstiprināt elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2015.gada līdz 2024.gadam (pielikumā).

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

V.Lokenbahs